

2021: ఏపీ హైకోర్టు:14840

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

డబ్ల్యు.పి.నెం.11806 ఆఫ్ 2021

మధ్య:

1. జేసీ బాలనారాయణరెడ్డి, ఎస్.ఓ. దివంగత చిన్న రంగారెడ్డి, డోర్ నెం.1-38, జూటూరు గ్రామం & పోస్ట్, పెద్దపప్పురు మండలం, అనంతపురం జిల్లా - 515 411.

పి.వెంకటరమణయ్య, ఎస్.ఓ.స్వర్ణీయ పి.వి.నరసింహయ్య, శ్రీ వజ్రగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి ఆలయంలో ఆరచక, జూటూరు గ్రామం, పెద్దపప్పురు మండలం, అనంతపురం జిల్లా - 515 411.

3. పి.వెంకటగిరియ్య, శ్రీ వజ్రగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి ఆలయంలో ఆరచక, జూటూరు గ్రామం, అనంతపురం జిల్లా, పెద్దపప్పురు మండలం - 515 411.

4. పి.మాధవయ్య, శ్రీ వజ్రగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి దేవాలయంలో అర్చకులు పి.మాధవయ్య, అర్చకులు, జూటూరు గ్రామం, అనంతపురం జిల్లా, పెద్దపప్పురు మండలం - 515 411.

... అర్జీదారులు

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, దాని ప్రధాన కార్యదర్శి, రెవెన్యూ (దేవదాయ) శాఖ, సచివాలయం, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

2. దేవదాయ శాఖ కమిషనర్, ఏపీ, గొల్లపూడి, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా.

3. అసిస్టెంట్ కమిషనర్, దేవదాయ శాఖ, అనంతపురం.

కార్యనిర్వహణాధికారి, గ్రూప్ టెంపుల్స్, పెద్దపప్పురు, అనంతపురం.

... ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : -08-2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు : అవును/కాదు తీర్పులను చూడటానికి అనుమతించవచ్చా?
2. తీర్పు కాపీలను మార్కెట్ చేయవచ్చా : లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు అవును/కాదు:
3. ప్రభువు న్యాయమైన ప్రతిని చూడాలనుకుంటున్నాడా : అవును/కాదు తీర్పు?

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

డబ్ల్యు.పి.నెం.11806 ఆఫ్ 2021

తేదీ:08.2021

మధ్య:

1. జేసీ బాలనారాయణరెడ్డి, ఎస్.ఓ. దివంగత చిన్న రంగారెడ్డి, డోర్ నెం.1-38, జుట్టూరు గ్రామం & పోస్ట్, పెద్దపప్పురు మండలం, అనంతపురం జిల్లా - 515 411.

పి.వెంకటరమణయ్య, ఎస్.ఓ.స్వర్ణీయ పి.వి.నరసింహయ్య, శ్రీ వజ్రగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి ఆలయంలో అరచక, జుట్టూరు గ్రామం, పెద్దపప్పురు మండలం, అనంతపురం జిల్లా - 515 411.

3. పి.వెంకటగిరయ్య, శ్రీ వజ్రగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి ఆలయంలో అరచక, జుట్టూరు గ్రామం, అనంతపురం జిల్లా, పెద్దపప్పురు మండలం - 515 411.

4. పి.మాధవయ్య, శ్రీ వజ్రగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి దేవాలయంలో అర్చకులు పి.మాధవయ్య, అర్చకులు, జుట్టూరు గ్రామం, అనంతపురం జిల్లా, పెద్దపప్పురు మండలం - 515 411.

... అర్జీదారు

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, దాని ప్రధాన కార్యదర్శి, రెవెన్యూ (దేవాదాయ) శాఖ, సచివాలయం, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.
2. దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్, ఏపీ, గొల్లపూడి, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా.
3. అసిస్టెంట్ కమిషనర్, దేవాదాయ శాఖ, అనంతపురం.

కార్యనిర్వహణాధికారి, గ్రూప్ టెంపుల్స్, పెద్దపప్పురు, అనంతపురం.

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది - డి.వి.శశిధర్

1 నుంచి 3 వరకు ప్రతివాదులకు న్యాయవాది : దేవాదాయ శాఖకు జి.పి.

ప్రతివాది నెం.4 తరపు న్యాయవాది : శ్రీ జి.రమణారావు స్టాండింగ్ కౌన్సిల్

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెం.11806 ఆఫ్ 2021

ఆర్డర్:

శ్రీ వజ్రగిరి లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి ఆలయం, అనంతపురం జిల్లా, పెద్దపప్పురు మండలం తిమ్మచెరువు గ్రామం (ఇక్కడ ఆలయం అని పిలుస్తారు) కొన్ని శతాబ్దాల క్రితం నిర్మించిన పురాతన ఆలయంగా చెబుతారు. ఈ ఆలయం శిథిలావస్థకు చేరిందని, మొదటి పిటిషనర్ కుటుంబ సభ్యులు తమ వ్యక్తిగత నిధులతో ఆలయాన్ని పునరుద్ధరించి అభివృద్ధి చేశారని పిటిషనర్లు పేర్కొన్నారు. కల్యాణ మండపం నిర్మాణం, పండుగల సమయంలో సాంస్కృతిక, ధార్మిక కార్యక్రమాల నిర్వహణ, కొండ దిగువ నుంచి కొండపై ఆలయ ప్రవేశ ద్వారం వరకు సిమెంట్ రోడ్డు, వైశాఖ శుద్ధ పౌర్ణమి సందర్భంగా ఆలయానికి వచ్చే భక్తులకు అన్నదానం తదితర కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. ఆలయ వ్యవహారాలను 1950 నుంచి మొదటి పిటిషనర్ తండ్రి, ఆ తర్వాత 1966 లో తన తండ్రి మరణంపై మొదటి పిటిషనర్ నిర్వహిస్తున్నారని పిటిషనర్లు పేర్కొన్నారు. ఆలయ నిర్వహణ మెరుగ్గా ఉండాలనే ఉద్దేశంతో 2016 లో శ్రీ వజ్రగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి దేవస్థానం సొసైటీ పేరుతో ఒక సొసైటీని రిజిస్టర్ చేశామని, మొదటి పిటిషనర్ అధ్యక్షుడిగా ఆ సొసైటీ ఆలయ వ్యవహారాలను నిర్వహిస్తోందని వివరించారు.

2. రాజకీయ విభేదాల కారణంగా తాడిపత్రి నియోజకవర్గ శాసనసభ్యుడు 4 వ ప్రతివాదిని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారిగా నియమించాలని^{3వ} ప్రతివాదిపై ఒత్తిడి తెచ్చారని, ఫలితంగా 22.04.2021 నాటి మెమో నెం.ఎ4/695/2021 ద్వారా 3వ ప్రతివాది ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారిని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారిగా నియమించారని పిటిషనర్లు రిట్ పిటిషన్లో పేర్కొన్నారు. 14.05.2021 న ఆలయంలో ఉన్న అర్చకులను 4 వ ప్రతివాది తమ ఆధీనంలోకి తీసుకున్నారు. 22.04.2021 నాటి మెమో నెం.ఎ4/695/2021 అడ్మి ద్వారా 4 వ ప్రతివాదిని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారిగా నియమించడం చట్టవిరుద్ధం, ఏకపక్షం, అధికార పరిధి లేనిదని ప్రకటించాలని పిటిషనర్లు ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ ద్వారా ఈ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు.

3. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది డి.వి.శశిధర్ పైన పేర్కొన్న వాదనలను పునరుద్ధాటించడంతో పాటు, ఉత్తర్వులను జారీ చేయడానికి 3 వ ప్రతివాదికి ఉన్న అధికారం, అధికారాల ప్రశ్నను కూడా లేవనెత్తారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ రిలీజియస్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ అండ్ ఎండోమెంట్స్ యాక్ట్ 1987 లోని సెక్షన్ 6(సి) కింద రిజిస్టర్ అయిన ఈ ఆలయం వార్షికాదాయం రూ.2,00,000/- (రూ.2 లక్షలు మాత్రమే) కంటే తక్కువగా ఉందని న్యాయవాది పేర్కొన్నారు. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 29 ప్రకారం రూ.2 లక్షల లోపు వార్షికాదాయం ఉన్న ఆలయానికి కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించే అధికారం దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ మాత్రమే. వార్షికాదాయం రూ.2,00,000/- (రూ.2 లక్షలు మాత్రమే) లోపు ఉన్న ఆలయానికి కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించకూడదు కాబట్టి తగిన కారణాలు చెప్పిన తర్వాత ఈ నియామకం జరగాలి. దేవాదాయ శాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ గా ఉన్న 3 వ ప్రతివాదికి ఆలయానికి కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించే అధికారం లేదని న్యాయవాది వాదించారు.

4. దేవాదాయశాఖ ప్రభుత్వ ప్లీడర్ 3 వ ప్రతివాది జారీ చేసిన లిఖితపూర్వక ఆదేశాలను సమర్పించారు. రిట్ పిటిషన్ లో పిటిషనర్లు చేసిన వాదనలను 3 వ ప్రతివాది తోసిపుచ్చారని, ఆలయం చుట్టుపక్కల జరిగిన పరిణామాలు పిటిషనర్లు లేదా మొదటి పిటిషనర్ కుటుంబ సభ్యుల విరాళాలతో కాదని పేర్కొన్నారు. ఆలయ భక్తుల నుంచి వచ్చిన విరాళాలతోనే ఈ పరిణామాలు చోటు చేసుకున్నాయని ఆదేశాల్లో పేర్కొన్నారు. అయితే, ఈ ఆలయానికి రూ.2,00,000/- (రూ.2 లక్షలు మాత్రమే) కంటే తక్కువ ఆదాయం ఉందన్న వాదన వివాదాస్పదం కాదు. అటువంటి కార్యనిర్వహణాధికారి నియామక అధికారి దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ అయినప్పటికీ, ఆ అధికారాన్ని 16.04.2014 నాటి మెమో నెం.డి2/10625/2014-1 ద్వారా జోనల్ డిప్యూటీ కమిషనర్, అసిస్టెంట్ కమిషనర్లకు అప్పగించారు. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 8(4) ప్రకారం 3 వ ప్రతివాది ఆలయానికి కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించే అధికారం ఉందని 3 వ ప్రతివాది అభిప్రాయం.

5. దేవాదాయశాఖ చట్టంలోని సెక్షన్ 8(4) ప్రకారం దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ తన అధికారాలు, విధులను దేవాదాయశాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్కు అప్పగించే అవకాశం ఉందని

లిఖితపూర్వక ఆదేశాల్లో పేర్కొన్న అంశాలను ప్రభుత్వ ప్లీడర్ పునరుద్ఘాటించారు. అటువంటి అధికారాన్ని ఇప్పటికే అసిస్టెంట్ కమిషనర్ కు అప్పగించినందున, పిటిషనర్లు 3 వ ప్రతివాదికి అధికార పరిధి లేదా అధికారాలు లేవని క్లెయిమ్ చేయలేరని ఆయన వాదించారు.

6. 4 వ ప్రతివాది కౌంటర్ దాఖలు చేశారు. 4 వ ప్రతివాది తరపున స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ శ్రీ జి.రమణారావు, దేవాదాయశాఖ ప్రభుత్వ ప్లీడర్ చేసిన వాదనలను పునరుద్ఘాటిస్తూ, కేసు మెరిట్ కు సంబంధించి వివిధ వాదనలను లేవనెత్తారు.

కోర్టు పరిశీలన:-

7. లిఖితపూర్వక ఆదేశాలతో పాటు ఈ కోర్టు ముందు ఉంచిన అంశాలను పరిశీలిస్తే కింది వాస్తవాలు వెల్లడవుతాయి. 08.09.2020 న తాడిపత్రి నియోజకవర్గ సిట్టింగ్ శాసనసభ్యుడు ఆలయానికి కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించాలని కోరుతూ గౌరవ దేవాదాయ శాఖ మంత్రికి లేఖ రాసినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ అభ్యర్థన ఆధారంగా దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ 19.03.2021 న మూడో ప్రతివాదికి 19.03.2021 నాటి మెమో నెం.2/70/2021 జారీ చేసి, ఈ విషయంలో తదుపరి చర్యలు తీసుకునేందుకు వీలుగా సమీపంలోని కార్యనిర్వహణాధికారిని సూచిస్తూ సమగ్ర నివేదికను సమర్పించారు. ఈ మెమో అందిన తరువాత, తదుపరి చర్యల కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్కు వివరణాత్మక నివేదికను సమర్పించడానికే ఒక కార్యనిర్వహణాధికారి పేరును సూచిస్తూ వివరణాత్మక నివేదికను సమర్పించాలని 25.03.2021 న దేవాదాయ శాఖ ఇన్స్పెక్టర్కు ఆర్డీ నెం.ఎ 4/695/2021 ఎడిఎంను 3 వ ప్రతివాది జారీ చేశారు. ఆ తర్వాత దేవాదాయశాఖ ఇన్స్పెక్టర్ 17.04.2021 న 3 వ ప్రతివాదికి రాసిన లేఖలో ఆలయానికి చెందిన ఆస్తుల వివరాలను తెలియజేస్తూ, ఈ భూములకు సంబంధించి పైవేటు వ్యక్తులకు పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు జారీ చేశారనే కారణంతో ఈ భూములను ఆక్రమణదారుల నుంచి రక్షించడానికి కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించాల్సిన అవసరం ఉందని సిఫార్సు చేశారు. 4 వ ప్రతివాదిని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారిగా నియమించాలని ఇన్స్పెక్టర్ సిఫార్సు చేశారు.

8. కార్యనిర్వహణాధికారి నియామకం కోసం గతంలో చేసిన అభ్యర్థనను పరిగణనలోకి తీసుకుని నివేదిక సమర్పించాలని దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ 3 వ ప్రతివాదిని ఆదేశించినట్లు ఈ కమ్యూనికేషన్లు వెల్లడిస్తున్నాయి. అయితే మూడో ప్రతివాది దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ కు నివేదిక పంపకుండా 22.04.2021 న 4 వ ప్రతివాదిని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారిగా నియమిస్తూ మెమో నంబరు 4/695/2021 జారీ చేశారని, అందువల్ల ఆ నియామకం దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ ఆదేశాలకు అనుగుణంగా లేదని పేర్కొన్నారు.

9. 3 వ ప్రతివాది చేసిన నియామకాన్ని రెండు కారణాలపై పరిగణిస్తారు - మొదటిది, అటువంటి నియామకం చేయడానికి అధికారం లేకపోవడం, రెండవది, కేసు యొక్క అర్హతల ఆధారంగా.

10. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 29 ప్రకారం ఆలయానికే కార్యనిర్వహణాధికారి నియామకం జరగాలి. ఈ నిబంధన ప్రకారం ప్రతి దేవాలయానికే ఒక కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించాలి. అయితే వార్షికాదాయం రూ.2,00,000/- (రూ.2 లక్షలు మాత్రమే) లోపు ఉన్న ఆలయానికే కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించడానికి ఎండోమెంట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 29 లో పేర్కొన్న కారణాల వల్ల మాత్రమే దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ నియమించవచ్చు.

29. కార్యనిర్వహణాధికారి నియామకం, విధులు. -

(1) రూ.కోటి అంతకంటే ఎక్కువ ఆదాయం ఉన్న సంస్థలు, ఎండోమెంట్ల విషయంలో ప్రభుత్వం నియమించే ప్రతి ధార్మిక లేదా ధార్మిక సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు ఒక కార్యనిర్వహణాధికారి, సెక్షన్ 6 లోని క్లాజులు (ఎ) మరియు (బి) కింద ప్రచురించిన జాబితాలలో చేర్చబడిన ఇతర సంస్థలు మరియు ఎండోమెంట్ ల విషయంలో కమిషనర్ నియమించాలి. ఏడాదికి రూ.2 లక్షల లోపు ఆదాయం ఉండి, సెక్షన్ 6 లోని క్లాజ్ (సి) కింద ప్రచురించిన జాబితాలో చేర్చిన ధార్మిక లేదా ధార్మిక సంస్థలు లేదా ఎండోమెంట్లకు సంబంధించి, కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించాల్సిన అవసరం లేదు. సంస్థ లేదా

ఎండోమెంట్ యొక్క ఆదాయం ఆధారంగా సంబంధిత సంస్థలకు ఈ సెక్షన్ కింద నియమించబడే కార్యనిర్వాహక అధికారుల కేడర్ ఈ క్రింది విధంగా ఉండాలి:

ఏదైనా ధార్మిక లేదా ధార్మిక సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు సంబంధించి కార్యనిర్వాహక అధికారి లేనప్పుడు, ట్రస్టీ లేదా బోర్డ్ ఆఫ్ ట్రస్టీస్ చైర్మన్ లేదా ఏదైనా సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ యొక్క ఏదైనా ఉద్యోగి ఆదాయం రూ.2 లక్షలకు మించకుండా, సంవత్సరానికి రూ.25 లక్షల కంటే తక్కువగా ఉన్నట్లయితే, ఈ విషయంలో కమిషనర్ చేత అధికారం పొందే అధికారాలను ఉపయోగించి విధులను నిర్వర్తించాలి మరియు కార్యనిర్వాహక విధులను నిర్వర్తించాలి. అధికారి:

సంస్థకు గణనీయమైన స్థిరాస్తులు ఉంటే లేదా సంస్థ యొక్క మెరుగైన పరిపాలన ప్రయోజనాల కోసం లేదా ఏదైనా ఇతర కారణాల వల్ల అటువంటి నియామకం అవసరమని అతను సంతృప్తి చెందితే సంవత్సరానికి రూ.2 లక్షల కంటే తక్కువ ఆదాయం ఉన్న ఏదైనా సంస్థకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ను నియమించడానికి కమిషనర్ కు అధికారం ఉంటుంది: ఒక కార్యనిర్వహణాధికారిని లేదా మరే ఇతర ఉద్యోగిని అటువంటి సమూహానికి నియమించే ఉద్దేశ్యంతో అవసరమైనన్ని ధార్మిక మరియు హిందూ ధార్మిక సంస్థలు మరియు ఎండోమెంట్లను ఒకే సమూహంగా ఏర్పాటు చేయడానికి కమిషనర్ కు అధికారం ఉంటుంది.

(2) ప్రతి గ్రేడ్ లో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ల సంఖ్య ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు నిర్దేశించిన విధంగా ఉండాలి మరియు గ్రేడ్ 1, 2 మరియు 3 యొక్క ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ కు కమిషనర్ నియామక అధికారిగా ఉంటారు: థర్డ్ గ్రేడ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ పోస్టులలో నలభై శాతం ఖాళీలు మరియు ఇతర రెండు గ్రేడ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లలో ఇరవై శాతం ఖాళీలను సంస్థలకు చెందిన ఉద్యోగులు భర్తీ చేయాలి. లేదా నిర్దేశిత గ్రేడ్ కలిగిన ఎండోమెంట్లు: ఏదైనా సంస్థకు కార్యనిర్వాహక అధికారిగా ఒక ప్రాంతీయ జాయింట్ కమిషనర్ ను నియమించే అధికారం ప్రభుత్వానికే ఉంటుంది మరియు అటువంటి సంస్థ యొక్క వార్షిక ఆదాయం

ఆధారంగా ఏదైనా సంస్థకు ఒక డిప్యూటీ కమిషనర్ లేదా అసిస్టెంట్ కమిషనర్ ను కార్యనిర్వహణాధికారిగా నియమించే అధికారం కమిషనర్ కు ఉంటుంది.

(3) నియమించబడిన మరియు విధులు నిర్వర్తించే కార్యనిర్వహక అధికారి హిందూ మతాన్ని అనుసరించే వ్యక్తిగా ఉండాలి మరియు అతను ఆ మతాన్ని పాటించడం మానేసినప్పుడు ఆ అధికారాలను ఉపయోగించడం మానేసి, ఆ విధులను నిర్వర్తించాలి.

(ఎ) ఈ సెక్షన్ కింద నియమించబడిన కార్యనిర్వహణాధికారి అటువంటి ట్రస్టీ ద్వారా జార్ చేయబడిన అన్ని చట్టబద్ధమైన ఆదేశాలను ఎప్పటికప్పుడు అమలు చేయడానికి బాధ్యత వహిస్తాడు;

(బి) కార్యనిర్వహణాధికారి, ప్రభుత్వం విధించే అటువంటి పరిమితులకు లోబడి ఉండాలి;

(i) అన్ని రికార్డులు, ఖాతాలు మరియు ఇతర డాక్యుమెంట్ లు మరియు సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ యొక్క అన్ని ఆభరణాలు, విలువైన వస్తువులు, డబ్బు, నిధులు మరియు ఇతర ఆస్తుల యొక్క సరైన నిర్వహణ మరియు సంరక్షణకు బాధ్యత వహించాలి;

(2) ఆదాయాన్ని సక్రమంగా సేకరించడానికి మరియు ఖర్చులను భరించడానికి ఏర్పాట్లు చేయడం;

(iii) అన్ని చట్టపరమైన ప్రొసీడింగ్స్ లో సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ పేరు మీద దావా వేయడం లేదా దావా వేయడం; ఈ చట్టం ప్రారంభానికి ముందు, కార్యనిర్వహణాధికారి కాకుండా మరే వ్యక్తిపై కేసు వేసిన లేదా దావా వేసిన సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ ద్వారా లేదా వ్యతిరేకంగా పెండింగ్లో ఉన్న ఏదైనా చట్టపరమైన చర్యలు ప్రభావితం కావు;

(iv) సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ ద్వారా అందుకున్న డబ్బును అటువంటి బ్యాంకు లేదా ట్రెజరీలో నిర్దేశించిన విధంగా డిపాజిట్ చేయడం మరియు అటువంటి డబ్బులకు వ్యతిరేకంగా అన్ని ఆర్డర్లు లేదా చెక్కులపై సంతకం చేయడానికి అర్హత కలిగి ఉండటం; కార్యనిర్వహక అధికారి ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఏదైనా పథకం లేదా నిర్దిష్ట ఎండోమెంట్ కు సంబంధించిన ఫిక్స్ డ్ డిపాజిట్ సర్టిఫికేట్లను ఎస్ క్యాష్ చేసుకోరాదు.

(v) అత్యవసర సమయాల్లో ఏదైనా పనిని అమలు చేయమని లేదా సంవత్సరానికి బడ్జెట్ లో కేటాయించిన ఏదైనా పనిని అమలు చేయమని ఆదేశించే అధికారం లేదా సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ యొక్క ఆస్తులను పరిరక్షించడానికి లేదా దానిని ఆశ్రయించే యాత్రికుల సేవ లేదా భద్రతకు అవసరమైన వాటిని తక్షణమే అమలు చేయాలని లేదా చేయమని ఆదేశించడానికి మరియు అటువంటి పనిని అమలు చేయడానికి అయ్యే ఖర్చులను ఆదేశించడానికి అధికారం ఉంటుంది. లేదా అటువంటి పని చేయడం లేదా అటువంటి పని చేయడం అనేది సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ యొక్క నిధుల నుండి చెల్లించబడుతుంది:

కార్యనిర్వహణాధికారి ఈ సబ్ క్లాజ్ కింద తీసుకున్న ఏదైనా చర్యలను, అందుకు గల కారణాలను ట్రస్టీకి తక్షణమే నివేదించి ఆమోదం పొందాలి.

(సి) కార్యనిర్వహణాధికారి ట్రస్టీ యొక్క ముందస్తు అనుమతితో, సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ పేరిట ఏదైనా చట్టపరమైన చర్యలను ప్రారంభించాలి లేదా అటువంటి ఏదైనా చట్టపరమైన చర్యలను సమర్థించాలి;

(డి) ఈ సెక్షన్ కింద నియమితుడైన కార్యనిర్వహణాధికారి ప్రభుత్వ ఉద్యోగిగా ఉండాలి మరియు అతని సర్వీసు నిబంధనలు ప్రభుత్వం నిర్ణయించే విధంగా ఉండాలి. కార్యనిర్వహణాధికారి యొక్క జీతం, అలవెన్సులు, పెన్షన్ మరియు ఇతర

పారితోషికాన్ని రాష్ట్ర కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్ నుండి చెల్లించబడుతుంద మరియు తరువాత ఎండోమెంట్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఫండ్ నుండి రికవరీ చేయబడుతుంది.

(ఇ) భజనలు, ధార్మిక ప్రవచనాలు, నాగ సంకీర్తనలు మొదలైన ఇతర ధార్మిక కార్యక్రమాలను క్రమానుగతంగా నిర్వహించడానికి వీలుగా, స్వచ్ఛంద ప్రాతిపదికన, ప్రతి సంస్థకు అనుబంధంగా ఒక భక్తసమాజాన్ని ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా సమాజంలో విశ్వాసం, భక్తి మరియు నైతిక ప్రవర్తనను పెంపొందించడం ప్రతి మత లేదా ధార్మిక సంస్థ యొక్క కార్యనిర్వహణాధికారి యొక్క విధి. సంబంధిత సంస్థ యొక్క ఆచారం, ఉపయోగం, సంప్రదాయం మరియు సంప్రదాయాలకు తగినది."

11. అంటే వార్షికాదాయం రూ.2,00,000/- (రూ.2 లక్షలు మాత్రమే) లోపు ఉన్న ఆలయానికే అసిస్టెంట్ కమిషనర్ గానీ, డిప్యూటీ కమిషనర్ గానీ కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించలేరు. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 8(4), (5), మెమో నెం.డి2/10625/2014-1 పై ఆధారపడి దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 8(4), (5) ప్రకారం దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 8(4), (5) కింద కమిషనర్ అధికారాలను డిప్యూటీ కమిషనర్లు, అసిస్టెంట్ కమిషనర్లకు అప్పగించవచ్చని ప్రతివాదులు వాదిస్తున్నారు.

12. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 8(4) ఇలా ఉంది.

8. కమిషనర్, అడిషనల్ కమిషనర్ అధికారాలు, విధులు. -

(1) xxxxx

(2) xxxxx

(3) xxxxx

(4) xxxxxxx

(5) సబ్ సెక్షన్ (1), సెక్షన్లు 6, 15, 49, 51, 66, 90, 92 మరియు 132

కింద కమిషనర్ కు లేదా ఈ చట్టం ద్వారా లేదా దాని కింద కమిషనర్ కు

అప్పగించిన అధికారాలు లేదా విధులను కమీషనర్ అసిస్టెంట్ కమీషనర్ కు అప్పగించవచ్చు. సాధారణ లేదా ప్రత్యేక ఉత్తర్వు ద్వారా, డెలిగేషన్ ఆర్డర్ లో పేర్కొనబడిన విధంగా అటువంటి పరిమితులు మరియు షరతులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని రూపొందించండి మరియు వాటికి లోబడి ఉండండి."

13. 16.04.2014 నాటి మెమో నెం.డి2/10625/2014-1 ఇలా ఉంది.

దేవాదాయ చట్టం 30/87 లోని సెక్షన్ 29 ప్రకారం ఒక సంస్థకు కార్యనిర్వహణాధికారి/మేనేజర్ ను నియమించే అధికారం దేవాదాయశాఖ కమీషనర్ కు మాత్రమే ఉంటుంది.

కానీ జోనల్ డిప్యూటీ కమీషనర్లు, జిల్లా అసిస్టెంట్ కమీషనర్లు ఎలాంటి అధికార పరిధి లేకుండా ఆలయాలకు కార్యనిర్వహణాధికారులు, మేనేజర్లను నియమిస్తున్నట్లు గుర్తించారు. తమ నియామక ఉత్తర్వులను బాధిత పక్షాలు న్యాయస్థానాల్లో సవాలు చేస్తూ అధికార పరిధిని బట్టి సస్పెండ్ చేస్తున్నాయి.

అందువల్ల దేవాదాయశాఖ కమీషనర్ అనుమతి లేకుండా దేవస్థానానికి కార్యనిర్వహణాధికారి, మేనేజర్లను నియమించవద్దని జోనల్ డిప్యూటీ కమీషనర్లు, జిల్లా అసిస్టెంట్ కమీషనర్లను కోరారు. ఏవైనా అత్యవసర పరిస్థితుల్లో, వారు ఒక ఆలయానికి కార్యనిర్వహణాధికారి / మేనేజర్ను నియమించవచ్చు, ఈ ఉత్తర్వు దేవాదాయ శాఖ కమీషనర్ ఆమోదానికి లోబడి ఉంటుందని మరియు వారు వెంటనే వారి నియామక ఉత్తర్వుల ఆమోదాన్ని తీసుకుంటారని ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు".

14. యాదళ్ల పిచ్చయ్య చెట్టి వర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, ఇతరుల (2001 (6) ఏఎల్ఐ 315 (డీబీ)) కేసులో ఇదే తరహాలో ఈ చట్ట నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఈ కింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది.

8. పైన పేర్కొన్న నేపథ్యంలో, కమీషనర్ ప్రోద్బలంతోనే ఈ ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడ్డాయన్న ప్రభుత్వ ప్లేడరు వాదనను పరిశీలించాలి.

విద్యావంతులైన గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ యొక్క సమర్పణను వాస్తవాల ఆధారంగా మరియు చట్టంలో కూడా అంగీకరించలేము. రికార్డులను పరిశీలిస్తే 10-5-1990 నాట ఉత్తర్వుల ద్వారా చిన్న దాసరిపల్లె శ్రీలక్ష్మీనరసింహస్వామి ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారిగా పీవీ సుబ్బారెడ్డి అన్ వ్యక్తిని కమిషనర్ నియమించినట్లు తెలుస్తోంది. అందువలన కమిషనర్ చౌటుప్పల్ లేదా దేవాలయానికే సంబంధించి ఏ కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించలేదు, అయినప్పటికీ డిప్యూటీ కమిషనర్ పదిహేను దేవాలయాలకు సంబంధించి కార్యనిర్వహణాధికారిగా పి.వి.సుబ్బారెడ్డిని నియమించారు. అందువలన, అందులో పేర్కొన్న షరతులతో అటువంటి అధికార దుర్వినియోగానికే లోనవుతుంది. ఒక సాధారణ లేదా ప్రత్యేక అధికారాన్ని ఉపయోగించినట్లయితే, డెలిగేటింగ్ అథారిటీ వైపు నుండి మైండ్ అప్లికేషన్ చూపించే తగిన ఉత్తర్వును జారీ చేయడం ద్వారా కూడా అదే చేయాలి, కానీ అటువంటి ఉత్తర్వులను అధికారిక గెజిట్ లో నోటిఫై చేయాలి. అంతేకాక, అటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికే ముందు, చట్టంలోని సెక్షన్ 8 లోని సబ్ సెక్షన్ (4) ప్రకారం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే నిర్దేశించిన ఆంక్షలు మరియు నియంత్రణను విధించే హక్కు ఉన్నందున, ఈ విషయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందు ఉంచాల్సి ఉంటుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 8 లోని సబ్ సెక్షన్ (4) ప్రకారం డిప్యూటీ కమిషనర్కు ఎలాంటి సాధారణ లేదా ప్రత్యేక అధికారాలు లేదా చట్టానికే అనుగుణంగా ఎటువంటి అధికారాలు లేదా అధికారాలు అప్పగించబడనందున, కమిషనర్ ఆదేశాల మేరకు డిప్యూటీ కమిషనర్ వ్యవహరించారనే కారణంతో కూడా ఈ ఉత్తర్వులను కొనసాగించడానికి వీలేదు.

15. దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 8(4) కింద లేదా సెక్షన్ 8(5) కింద అధికార బదలాయింపుకు ముందు కింది దశలను పేర్కొనాలి: 1) ఎండోమెంట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 8(4), (5) కింద అధికారాలను బదలాయించాల్సిన ఆవశ్యకతను దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందు ఉంచాలి. 2) దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ అభ్యర్థనను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత ప్రభుత్వం అభ్యర్థనను తిరస్కరిస్తుంది లేదా ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన విధంగా ఆంక్షలు మరియు నియంత్రణలతో అభ్యర్థనను ఆమోదిస్తుంది. 3) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అటువంటి అనుమతిని మంజూరు చేస్తే, కమిషనర్ చేసిన అధికార ప్రతినిధిని అధికారిక గెజిట్ లో నోటిఫై చేయాలి.

16. దేవాదాయశాఖ అదనపు కమిషనర్ ఆదేశాల మేరకు జారీ చేసిన మెమో ద్వారా దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ అధికారాల బదలాయింపు జరిగినట్లు చెబుతున్నందున ప్రస్తుత కేసులో అలాంటి ప్రక్రియ ఏదీ పాటించినట్లు కనిపించడం లేదు. ఈ మెమోను చదివితే ప్రతిపాదిత అధికార ప్రతినిధి వర్గం ప్రభుత్వ పరిశీలనకు ఉంచినట్లుగానీ, గెజిట్ లో ప్రచురితమైనట్లుగానీ కనిపించదు. దేవాదాయశాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ గా ఉన్న 3 వ ప్రతివాదికి ఆలయానికి కార్యనిర్వహణాధికారిని నియమించే అధికారం, అధికారం లేదు.

17. అధికారం, అధికారాల లేమి దృష్ట్యా కేసు మెరిట్లపై తదుపరి నిర్ణయం అనవసరం.

18. దీని ప్రకారం 22.04.2021 న మూడో ప్రతివాది జాన్ చేసిన మెమో నెం.ఎ 4/695/2021 అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కొట్టివేస్తూ రిట్ పిటిషన్ను అనుమతిస్తారు. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆర్డర్ ఉండదు.

దీనికో కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయటమైనది.

జస్టిస్.ఆర్.రఘునందనరావు

____.08.2021

SDP

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెం.11806 ఆఫ్ 2021

_____-08-2021

SDP